

Aan Informatuur drs. M.I. Hamer
p/a Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018, 2500 EA, Den Haag.

Aanbevelingen van de BOZ-zeehavens voor het Regeerakkoord

BOZ.ARA

Geachte mw. Hamer,

18 aug 2021

De vijf in de Branche Organisatie Zeehavens (BOZ) samenwerkende Nederlandse zeehavens richten zich graag tot u met enkele aanbevelingen voor het nieuwe Regeerakkoord. Als toekomstgerichte partners hanteren we daarvoor 2 motieven: de Nederlandse zeehavens kunnen als clusters van bedrijven en transport een bijdrage leveren aan economisch herstel. En deze industriële clusters kunnen de ambities van het klimaatbeleid helpen invullen. Ter toelichting het volgende:

1 - Economisch belang zeehavens

De BOZ-zeehavens bieden de Nederlandse economie en samenleving een directe toegevoegde waarde van 42 mld euro per jaar, zijnde 5.8% van het BBP en 350.000 banen, daar komen de voorwaartse economische effecten voor de andere regio's in Nederland nog bovenop.

2 - Klimaatbeleid

De concentratie van bedrijven in onze zeehavengebieden biedt een unieke kans om innovatieve klimaatprojecten uit te voeren, die een betekenisvolle invulling geven aan de ambities van het Klimaat Akkoord, de Europese Green Deal en de voorstellen voor Fit for 55. Juist in de havenclusters kunnen we restwarmte gebruiken, CO2 afvangen en onder de Noordzee opslaan, schone transportbrandstoffen ontwikkelen, waterstof importeren, met windstroom waterstof produceren en circulaire projecten starten.

Om de zeehavens deze economische en duurzaamheidsprestaties te laten leveren, hebben we op onderdelen een gerichte inzet van de Rijksoverheid nodig. Dat kan via een stimulerend beleid, dan moet soms met aanvullende publieke financiering. Daarvoor treffen we in het

nieuwe Regeerakkoord graag 3 vormen van nieuw beleid aan voor het stikstofbeleid, het klimaatbeleid en de bereikbaarheid.

1 - Stikstofbeleid

Het ontbreken van voldoende beleidsruimte en een gestagneerde vergunningverlening schaadt het investerings- en vestigingsklimaat. Dit raakt ook de uitvoering van maatschappelijk en beleidsmatig gewenste klimaatprojecten, zoals die in het Klimaat Akkoord zijn opgenomen.

BOZ bepleit het stikstofbeleid weer in beweging te brengen:

- Voor de uitvoering van de in het Klimaat Akkoord genoemde projecten in de zeehavens wordt ruimte vrijgemaakt uit de nationale ontwikkelreserve.
- De BOZ-zeehavens van nationaal belang kunnen op basis van zowel intern als extern salderen een stikstofbank per havengebied opzetten.
- In de vergunningverlening wordt voor alle stikstof-uitstotende sectoren de Best Beschikbare Technieken (BBT) toegepast, zoals nu al in de industrie verplicht is, zodat economie-breed een voortgaand proces van innovatie en verduurzaming in gang wordt gezet.

2 - Klimaatbeleid

De zeehavens hebben tijdig elektriciteitsnetten en buisleidingen nodig van een voldoende capaciteit om de industrie te kunnen verduurzamen en de zeehavens te verbinden met de industriële clusters in Nederland en met onze buurlanden.

De beschikbaarheid van energie-infrastructuur maakt Nederland aantrekkelijk voor bedrijfsvestigingen en investeringen.

Investeren in buisleidingen kunnen we niet alleen aan private partijen overlaten, aanvullend zijn publieke middelen nodig en Rijksbeleid voor de ruimtelijke reserveringen van buisleiding-bundels.

De overheid financiert van oudsher de aanleg van weg-, spoor- en water-infrastructuur, BOZ bepleit dat de overheid ook bijdraagt aan investeringen in buisleidingen in publiek-private samenwerking.

Voor een toekomstgericht klimaatbeleid vragen de BOZ-zeehavens van het nieuwe Kabinet:

- Veiligstellen van de voorzieningszekerheid en verzwaring van de elektriciteitsinfrastructuur voor de elektrificatie van de industrie.
- Publiek-private investeringen in buisleidingen.
- Versneld ontwikkelen van grootschalige windparken op de Noordzee voor de productie van duurzame energie en groene waterstof.

3 – Bereikbaarheid

Om te zorgen dat Nederland voor bedrijfsvestigingen en industriële investeringen aantrekkelijk blijft en de zeehavens hun toegevoegde waarde en verdienvermogen toekomstgericht kunnen borgen, is een goede logistieke ontsluiting en verbinding met het achterland cruciaal. De BOZ-zeehavens bepleiten dat de overheid gericht en effectief investeert in de ontsluiting van havengebieden met het regionale infrastructuurnetwerk, in een toereikend beheer en onderhoud van de infrastructuur en in het tijdig bieden van voldoende capaciteit op de belangrijkste nationale en grensoverschrijdende transportcorridors.

Daarbij bepleit BOZ een gerichte versterking van het grensoverschrijdend spoorgoederenvervoer, juist ook om de ambities in de Green Deal van de Europese Commissie te kunnen realiseren.

De BOZ-zeehavens bepleiten in het nieuwe Regeerakkoord:

- Een gericht investeringsprogramma voor de belangrijke transportcorridors tussen de zeehavens en economische centra in Nederland en Europa.
- Investeren in het tijdig bieden van voldoende capaciteit voor het grensoverschrijdend spoorgoederenvervoer.

Voor het borgen van de toegevoegde waarde van de Nederlandse zeehavens verzoeken we u deze voorstellen op te nemen in het nieuwe Regeerakkoord.

Vanzelfsprekend zijn we bereid om onze voorstellen nader toe te lichten.

Namens de in BOZ samenwerkende havenbedrijven van Port of Rotterdam, Port of Amsterdam, Groningen Sea Ports, Port of Moerdijk en North Sea Port.

Met vriendelijke groet,

Jaap Jelle Feenstra
Algemeen Secretaris BOZ

T 06-511.74.876

E JJ.Feenstra@portofrotterdam.com